

THUISONDERWIJS ROTTERDAM

SAMENVATTING



STICHTING
DE VERRE
BERGEN

Sinds 16 maart 2020 volgen alle Rotterdamse basisschoolleerlingen noodgedwongen onderwijs op afstand in verband met de corona-maatregelen. De basisscholen stonden voor de grote uitdaging om op zeer korte termijn het thuisonderwijs vorm te moeten geven. Begin april, drie weken na de start van deze nieuwe situatie, bracht Stichting De Verre Bergen alle geleverde inspanningen in kaart. Zij benaderde 129 scholen, van zeven Rotterdamse schoolbesturen, naar de staat van het thuisonderwijs. 105 van hen namen deel aan het onderzoek. In deze factsheet worden de belangrijkste uitkomsten weergegeven.

CONCLUSIE

In drie weken tijd is het de meeste deelnemende scholen gelukt over te stappen op digitaal thuisonderwijs. De focus voor de meeste scholen ligt op de basisvakken rondom taal en rekenen. Het contact tussen de leerkrachten en leerlingen vindt meestal op individuele basis plaats maar steeds meer scholen implementeren online systemen waarmee de leerkrachten contact kunnen hebben met de hele klas op hetzelfde moment. Bijna alle scholen hebben de ouders gevraagd om hen te ondersteunen in het thuisonderwijs door structuur aan te brengen voor de kinderen en te helpen met instructies voor schoolwerk. Ouders daarentegen vragen scholen ook vaak weer om hulp. Bijvoorbeeld om tips te vragen over hoe zij hun kind kunnen blijven motiveren. Barrières rondom het thuisonderwijs worden onder andere ervaren omtrent de faciliteiten thuis zoals een internetverbinding, laptop en rustige werkplek voor het kind en ouders die de gewenste begeleiding moeilijk kunnen bieden. Schooldirecteuren maken zich zorgen over het welzijn van hun leerlingen en hun kleiner wordende leefwereld. Zij geven aan dat hun prioriteit bij hervatting van het onderwijs ligt bij het

TIPS

Scholen werden gevraagd te delen welke oplossingen zij hebben bedacht voor de afgelopen periode en welke zij graag delen met hun collega's. De volgende tips zijn een samenvatting van de vele reacties.

- In deze hectische tijd is het belangrijk rust te bewaren als school en te werken in kleine stappen. Dit maakt het meer behapbaar voor zowel de ouders als de leerkrachten.
- Zorg voor structuur voor zowel de leerlingen als de ouders door weekplanningen te maken en per dag aan te geven wat er gedaan kan worden aan school en hoe ouders daar ondersteuning bij kunnen geven.
- Persoonlijk contact en de verbinding houden met kinderen is essentieel! Probeer te videobellen met kinderen zodat ze even het gezicht van de leerkracht hebben gezien.
- Indien mogelijk: organiseer vaste contactmomenten tussen een leerkracht en een leerling op school zodat zij elkaar met gepaste afstand even kunnen zien. Dit werd een aantal keer specifiek genoemd in relatie tot kwetsbare kinderen.
- Houd het soms ook luchtig! Werk met video's waarin challenges worden gedaan tussen de leerlingen. Bijvoorbeeld een beweeg-challenge waarin kinderen activiteiten van de docent moeten nadoen of andersom. Vervolgens is het extra leuk om een

terugbrengen van regelmaat en een veilige basis in het leven van de kinderen. Wanneer dat is teruggebracht, kan er nagedacht worden over de onderwijsachterstanden en hoe daarmee omgegaan moet worden.

Het is belangrijk deze conclusie te plaatsen in het licht van de timing van het onderzoek. De dataverzameling heeft plaatsgevonden tussen 1 en 3 april 2020, aan het eind van de eerste periode van maatregelen van het kabinet rondom sluiting van de scholen. Op 31 maart 2020 werd bekend gemaakt dat deze maatregelen verlengd zouden worden tot en met de meivakantie van 2020. Tijdens de interviews hebben veel deelnemende scholen aangegeven op een kantelpunt te staan waarin ze, nu zij zekerheid hebben dat de maatregelen langer aanhouden, hun onderwijs nog verder gaan digitaliseren. Waar bijvoorbeeld nu nog niet iedereen werkte met programma's waarin de hele klas tegelijk online kan zijn met de leerkracht voor instructies, gaven scholen aan dit wel vanaf 6 april 2020 te gaan doen.

compilatiefilmpje van alle inzendingen te maken. Scholen kaarten aan dat dit soort video's veel worden bekeken.

- Naast video's met challenges worden video's ingezet voor het samen doen van creatieve activiteiten zoals samen knutselen of bakken.
- Attent blijven op de kleine dingen in deze situatie is belangrijk. Stuur bijvoorbeeld een verjaardagskaart naar kinderen.
- Gebruik de ervaringen van leerkrachten die zelf ook schoolgaande kinderen hebben, zij hebben immers de ervaring van beide kanten van de medaille.
- Houd de teamspirit onder collega's erin door bijvoorbeeld online koffie- en borrelmomentjes te organiseren waar het ook wat luchtiger mag zijn.

Naast deze oplossingen en naast de eerder beschreven problemen/barrières rondom het thuisonderwijs, gaven veel scholen aan enorm trots te zijn op de flexibiliteit van hun teams. Binnen een zeer korte tijd wisten zij zich aan te passen aan een nieuwe situatie en hun onderwijs grotendeels naar een online omgeving te verplaatsen. De situatie heeft veel creativiteit en lerend vermogen getoond onder de leerkrachten. Dit kan tot positieve onderwijsinnovatie in de toekomst gaan leiden.